

Силабус курсу:

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА
ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ПРАВА

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	доктор філософії
Спеціальність:	081
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній та весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор, викладач практичних занять:*

д.ю.н., проф., Розовський Борис Григорович,
вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

завідувач кафедри правознавства, професор кафедри правознавства

посада

pravoved@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-052-49-68

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Автор курсу та лектор, викладач практичних занять:*

к.ю.н., проф. Татаренко Галина Вікторівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри правознавства

посада

tatarenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-158-92-73

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Автор курсу та лектор, викладач практичних занять:*

к.ю.н., проф. Котова Любов Вячеславна,

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри правознавства

посада

kotova@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-923-99-87

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Цілі вивчення курсу:

Анотація навчального курсу

Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у здобувачів спеціалізованих концептуальних знань у галузі методології, методики та організації наукової діяльності, уявлень з організації та проведення науково дослідної роботи; отримання досвіду застосування методології наукового пошуку та проведення ґрунтовних наукових досліджень, спираючись на нові погляди та спосіб мислення щодо адаптації національного законодавства до європейського та до вимог сталого розвитку, формування системного сприйняття науки, усвідомлення належності до єдиного культурного середовища наукового пізнання, уявлень про типи наукової раціональності, норми, принципи та методи наукового дослідження, навичок організації самостійної науково-дослідної діяльності на основі сучасної методології, оволодіння дослідницьким інструментарієм теоретичної та прикладної науки; набуття навичок та вмінь з організації та проведенні науково-дослідної роботи у галузі 081 «Право»

Метою лекційних занять є опанування здобувачами теоретичного матеріалу згідно з навчальною програмою дисципліни, а також ознайомлення з відповідною термінологією та основними поняттями дисципліни, формування широкого професійного світогляду і загальної та професійної культури та наукового мислення.

Метою семінарських занять за дисципліною є поглиблення, розширення, деталізацію й закріплення теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни та формування навичок практичного застосування теоретичних знань та ; перевірка ефективності і якості їх засвоєння.

Метою самостійної роботи за дисципліною є забезпечення набуття здобувачами прийомів пізнавальної діяльності, стимулювання інтересу до творчої особистої роботи, розвиток здатності вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання самостійної роботи привчає здобувачів до логічного, систематичного і абстрактного мислення, дає можливість закріпити та поглибити теоретичні і практичні знання, отримані в процесі вивчення окремих тем курсу, навчитися самостійно працювати з різними інформаційними джерелами, інтерпретувати матеріали періодичної літератури, аналізувати навчальну та наукову літературу, практику роботи судових та правоохоронних органів, отримати навички дослідної роботи.

Результати навчання:

Знати: основні нормативно-правові акти, які регулюють наукову діяльність;

- проблеми та напрями вдосконалення законодавства про науку та науково-технічну діяльність;
- систему, структуру і загальні положення законодавства про науку та науково-технічну діяльність;
- прийоми та способи здійснення наукової діяльності.
- сучасні методологічні концепції, основи методології наукового пізнання та методик наукових досліджень;
- характеристики основних методів наукового пізнання (індукція, дедукція, абдукція) та методологічних моделей

(гіпотетико-дедуктивна та емпірична індуктивна) ;

- основні критерії оцінки наукового знання і вимоги до організації дослідницької діяльності;
- особливості написання та оформлення наукового дослідження;
- вимоги до публікацій за результатами наукового дослідження;
- процедуру попереднього захисту та захисту наукової роботи.

Вміти: самостійно аналізувати наукову літературу з тематики спецкурсу; застосовувати на практиці, узагальнювати і аналізувати нормативно-правовий матеріал законодавства, що регулює різні аспекти наукової діяльності;

- орієнтуватися в змінах та доповненнях до законодавства про науку та науково-технічну діяльність; володіти методологією підготовки дисертаційної роботи;
- приймати виважені рішення у відповідності до законодавства про науку та науково-технічну діяльність;
- користуватися правовою та науковою термінологією; - аналізувати наукову літературу, офіційні нормативні документи, власний досвід та досвід колег для проведення наукового дослідження та поглиблення базових знань
- створювати наукові результати (тези, статті, дипломні проекти), представляти їх у науковому форматі та дотриманням академічної доброчесності для оприлюднення власної роботи та обміну досвідом з іншими спеціалістами
- створювати план та програму наукового дослідження з оптимальними методами наукового дослідження, формулювати мету, завдання, значення, обсяг та матеріали дослідження з дотриманням академічної доброчесності

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з конституційного права, права Європейського Союзу, цивільного права та процесу, права соціального забезпечення, трудового права, законодавства України в контексті євроінтеграції.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою вивчення дисципліни є набуття необхідного обсягу фундаментальних і практичних знань у галузі методології і організації наукових досліджень у сфері права та підготовка до самостійного вирішення задач в процесі наукової діяльності.

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність застосовувати методологію наукової діяльності та продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
2. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
5. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей
6. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.
7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.
8. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації, у тому числі здатність готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
9. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.
10. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.
11. Здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
Зміст аудиторних занять 1 семестру				
1	Тема 1 Роль правової науки на сучасному етапі розвитку української державності	2/0/2	Правова політика держави: загальна характеристика Концепція правової політики: історичний розвиток Принципи сучасної правової політики України. Перспективні напрями розвитку правової науки. Стан упровадження у практику наукових досліджень. Правове регулювання наукової та науково-технічної діяльності. Історія та сучасність правового регулювання, що стосується свободи наукової діяльності. Основні напрями удосконалення законодавства про наукову та науково-технічну діяльність.	Відео-матеріал, презентація Участь в обговоренні, індивідуальні завдання, реферування літератури. Індивідуальні завдання. Завдання для самонавчання та самовдосконалення.
2	Тема 2. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	2/0/2	Сутність та особливості наукового мислення. Генеза наукового мислення у юридичній науці. Стиль наукового мислення. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал. Проблеми формування наукового мислення. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження. Культура наукового мислення та її складові	Відео-матеріал, презентація Участь в обговоренні, індивідуальні завдання, реферування літератури. Тестування
3	Тема 3 Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання	2/0/2	Загальні поняття процесу пізнання Принципи та методи наукового пізнання. Рівні методів наукових досліджень. Сутність наукової діяльності людини та її види. Пізнавальна діяльність людини. Аксіологічна діяльність людини. Праксіологічна діяльність людини. Сутність науки. Основні функції науки. Етапи розвитку науки. Класифікація наук. Специфіка юридичної науки. Об'єкт та суб'єкт методології наукового дослідження. Предмет методології наукового дослідження. Роль філософії в обґрунтуванні проблем наукового	Відео-матеріал, презентація. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання, реферування літератури. Індивідуальні завдання. Завдання для самонавчання та самовдосконалення.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			дослідження	
4	Тема 4 Методологічні основи дослідження права у сучасній юридичній науці	2/0/2	Методологія пізнання права. Системність права та правової науки. Особливості збору фактів. Конспектування наукових публікацій. Робота з історичними джерелами. Доктринальне тлумачення правових норм. Робота із правозастосовчими актами. Проведення соціологічних досліджень	Відео-матеріал, презентація, блок-схема. Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання. Завдання для самонавчання та самовдосконалення.
5	Тема 5 Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	2/0/2	Вибір напрямку і теми наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу	Відео-матеріал, презентація, Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання. Завдання для самонавчання та самовдосконалення.
6	Тема 6 Структура наукового дослідження в сфері права. Очікувані результати дослідження	2/0/2	Загальні етапи наукового дослідження. Структура науково-юридичного дослідження. Композиція наукового дослідження. Структура дисертації. Очікувані результати досліджень, їх наукова новизна та практична значущість	Відео-матеріал, презентація, блок-схема. Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання. Завдання для самонавчання та самовдосконалення.
7, 8	Тема 7. Публікація результатів наукового дослідження: вимоги національних стандартів	2/0/4	Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікацій. Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт значного обсягу (монографій, дисертацій, авторефератів, підручників тощо) Дисертаційні роботи та їх види. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. Вибір і затвердження теми дисертації. Пошук, накопичення	Відео-матеріал, презентація, Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. Написання огляду літератури до дисертації. Виклад змісту та структура дисертації. Структура дисертації. Вступ до дисертації. Основна частина дисертації. Висновки до дисертації. Список використаної літератури і джерел. Додатки до дисертації. Оформлення дисертаційної роботи.	
Підсумковий контроль знань за 1 семестр			екзамен	
Зміст аудиторних занять 2 семестру				
Практичні заняття				
9	Тема 8 Бібліографічний апарат наукових досліджень	0/0/2	Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила бібліографічного опису окремих видів документів . Приклади бібліографічного опису окремих видів документів Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Електронний пошук наукової інформації	Презентація, блок- схема. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.
10	Тема 9 Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень	0/0/2	Підготовка наукової публікації за темою власного дослідження. Розробка плану та структури публікацій у відповідності до етапів власного наукового дослідження. Наукова новизна результатів досліджень. Апробація результатів наукового дослідження	Презентація,. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.
11	Тема 10. Наукометрія - як критерій оцінки результатів наукової діяльності.	0/0/2	Зв'язок наукової діяльності з наукометричними показниками. Наукометрична статистика від Thomson Reuters. Міжнародні наукометричні бази даних – Scopus, Web of Science, Index Copernicus та ін. Провідні міжнародні наукові видавництва – Elsevier, Springer,	Презентація, блок- схема. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Wiley, Francis&Taylor та ін. Індекс Гірша (Hindex). ORCID (Open Researcher and Contributor ID) – єдиний міжнародний реєстр науковців. ResearcherID - система реєстрації та ідентифікації авторів наукових робіт	
12	Тема 11. Підготовка дисертаційного дослідження до захисту	0/0/2	Автореферат дисертації та методика його написання й оформлення. Попередня експертиза (передзахист) дисертації на кафедрі (відділі). Подання дисертації до спеціалізованої вченої ради	Презентація, блок- схема. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.
13 , 14 , 15	Тема 12. Захист дисертаційного дослідження у сфері права	0/0/4	Процедура захисту дисертаційного дослідження. Підготовка доповіді на захист дисертації. Стилiстичні особливості доповіді для процедури захисту дисертації. Прилюдний захист дисертації. Мультимедійна презентація результатів дослідження. Відповіді на запитання членів спеціалізованої вченої ради. Відповіді на зауваження офіційних опонентів. Відповіді на зауваження у відгуках на автореферат. Оформлення документів для подання атестаційної справи.	Презентація, блок- схема. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.
16 , 17	Тема 13. Участь в наукових проектах, грантах, програмах академічної мобільності	0/0/2	Особливості фінансування наукової діяльності в Україні та закордоном. Участь в проектах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проектів НДР МОН України. Спільні міжнародні наукові проекти під егідою МОН України. Гранти – як механізм цільового фінансування конкретного напрямку наукових досліджень. Грантодавці та фонди підтримки наукових	Презентація, блок- схема. Участь в обговоренні, індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>досліджень. Академічна мобільність. Програми академічної мобільності: програма ERASMUS+, програма Mitacs Globalink Research Internship, програма Німецької служби академічних обмінів DAAD, програма Fulbright Research and Development та ін. Участь в конкурсах, щодо фінансування академічної мобільності</p>	
Підсумковий контроль знань за 2 семестр			екзамен	

Рекомендована література

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Конституція України: від 28.06.1996 р. : станом на 01 січ. 2006 р. Київ : Ін Юре, 2006. 144 с. URL: <https://cutt.ly/E1TnSsF>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014. № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 25.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова КМУ України від 29.04.2015 р. № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
7. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»: Наказ МОН України від 06.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15/paran35#n35>
8. Про затвердження «Переліку наукових спеціальностей»: Наказ МОН від 14.09.2011 № 1057. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11#Text>

МЕТОДИЧНА

1. Конспект лекцій з дисципліни «Методологія проведення та оформлення результатів наукових досліджень у сфері права» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії / Doctor Philosophy (PhD) спеціальності 081 «ПРАВО» / Укладачі: Розовський Б.Г., Татаренко Г.В., Котова Л.В., Арсентьєва О.С., Вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2022. 109 с. (Свідоцтво про публікацію № 9187 від 28.03.2023 р.)
2. Методичні вказівки до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Методологія проведення та оформлення результатів наукових досліджень у сфері права» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії / Doctor Philosophy (PhD) спеціальності 081 «ПРАВО» / Укладачі: Розовський Б.Г., Татаренко Г.В., Котова Л.В., Арсентьєва О.С., Вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2022. 43 с. (Свідоцтво про публікацію № 9117 від 14.10.2022 р.)
3. Методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів з дисципліни «Методологія проведення та оформлення результатів наукових досліджень у сфері права» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії / Doctor Philosophy (PhD) спеціальності 081 «ПРАВО» / Укладачі: Розовський Б.Г., Татаренко Г.В., Котова Л.В., Вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2022. 32 с.

ОСНОВНА

1. Аракелян Р. М. Концепція правової політики в працях українських вчених XIX – початку XX століття. *Право та закон: теорія, методологія, практика* : матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. м. Київ, 15 квіт. 2021 р. С.7-18. URL: https://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=221
2. Бакіров Віль С., Богдан Кістяківський і соціологія. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». Випуск 46. 2021 р. С.7-18. URL: <http://surl.li/jegvg>.
3. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: <http://surl.li/jeihl>
4. Бутенко Л.Л. Культура наукового мислення як передумова успішності діяльності науково-педагогічних працівників. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2015. №2 (65). С. 27-39. URL: <http://surl.li/jegkm>
5. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2016. 260 с. URL: <https://cutt.ly/Bwo1iGRO>
6. Вершицька А. В. Наукове мислення та його витоки. URL: http://ni.biz.ua/3/3_10/3_105432_nauchnoe-mishlenie-i-ego-istoki.html
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.) / [уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел]. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. –1728 с. URL : <http://surl.li/jehjy>. – С.664
8. Гоменюк З. П. Концепція правової держави Б. Кістяківського: Філософсько-правові виміри: автореф. дис. канд. юрид. наук. 12.00.12. Львів, 2018. 19 с. URL : <http://surl.li/jejxt>

9. Грантові програми для молодих вчених, докторантів, аспірантів. URL: <https://cutt.ly/e1Tn5Je>
11. Гуменюк Т. Концепти функціонування сучасної юридичної науки. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. - № 4. С. 188-192. URL: <http://surl.li/jeggg>
12. Гураленко Н. А. Криза класичної методології пізнання права: від догматичної доцільності до доцільної синергетики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 494-497. URL: http://lsei.org.ua/2_2020/131.pdf
13. Дністрянський С. С. Загальна наука права і політики. Т. 1. Прага: наклад Українського університету у Празі. 1923. 400 с. URL: <http://surl.li/jegxq>
14. Іляшко О. О. Концептуальні підходи до визначення правової політики держави в умовах гібридної війни. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 3 (104). С.105-115. URL: <https://cutt.ly/qwoN27eR>
15. Данильнян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: <https://cutt.ly/vwoM6Wu8>.
16. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (основи юрид. діяльності: теорем. і деонтологічні аспекти): наук.-метод. посіб. К.,2000. URL: <https://cutt.ly/6woB4zb>
17. Данильнян О. Г., Дзьобань О. П. Методи правового дослідження URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16738/1/Danilyan_Dzeban_456-459.pdf
18. Жаровська І. Правова політика держави(теоретико-правовий аналіз). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». 2020. № 4(28). С. 47-51. URL: <https://cutt.ly/iwoN2ww0>.
19. Железняк Н. А. Поняття державної правової політики та її загальна характеристика. URL:<http://https://cutt.ly/n1TmeRP>
20. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. URL: <https://cutt.ly/s1TmiWC>
21. Лук'янова Г. Ю. Методологічні основи дослідження права у сучасній юридичній науці. *Науковий Вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2011. № 4. С.33-34. URL: <https://cutt.ly/NwoBDgb3>
22. Луць Л. Сучасна українська правова наука: деякі проблеми та перспективи. *Історико-правовий часопис*. 2016. № 2. С. 20-26. URL: <http://surl.li/jegea>
23. Калюжний Р. А., Шапенко Л. О. Юриспруденція: від витоків до сучасності. *Юридичний вісник*. 2016. № 3(40). С. 32-39. URL: <http://surl.li/jegfo>
24. Класична, неklasична і постнеklasична наука (основні риси). Типи раціональності і ірраціональності. URL: <http://um.co.ua/8/8-16/8-168945.html>
25. Класичний етап розвитку юридичної науки. URL: http://ni.biz.ua/7/7_4/7_4022_klassicheskiy-etap-razvitiya-yuridicheskoy-nauki.html
26. Кравчук М., Матола В. Правова політика в сучасній Україні: сутність, особливості формування та реалізації. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018 р. Випуск 1 (13). С.29-35. URL: <https://cutt.ly/DwoN0a3Y>
27. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії / Укл. І.Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с. URL: <https://cutt.ly/bwoBdiMm->
28. Копча В. В. Методологія дослідження правового явища: поняття, структура, інструментарій. *Теорія та історія держави і права. Філософія права*. 2020. С.54-57. URL: <http://surl.li/jehjy>
29. Котова Л. В., Розовський Б. Г., Шаповалова О. В., Арсентьева О.С. Про стан та перспективи розвитку освітніх програм за спеціальністю 081 «Право» у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля. *Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. аспірантів, студентів, науковців, 19-20 трав. 2021р., ч. 1, Северодонецьк, 2021. С. 14-20 URL: <https://cutt.ly/s99b6co>
30. Кузь О. М., Чешко В.Ф. Філософія науки : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с. URL: <https://cutt.ly/ewoM2gFJ>
31. Кунев Ю. Методологія дослідження державно-правових явищ як актуальна проблема. *Право України*. 2009. № 11. С.118. URL: <http://surl.li/jehnz>.
32. Лисенко О. І., Тачиніна О. М. Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання з дисципліни «Основи наукових досліджень». С.3-4. URL: <https://cutt.ly/QwoNrD72>.
33. Матеріали ІІ Всеукраїнського науково-практичного семінару: «Правова політика України: історія та сучасність». 8 жовтня 2021 р. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qdSynoIRKoE>
34. Марченко О. В., Сушко Д. О. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах. Дніпро : ДДУВС, 2018. 68 с. URL: <https://cutt.ly/vwoMLUOf>

35. Методи, аналіз та презентація результатів правових досліджень: Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» [електронний ресурс] / І. С. Канзафарова. Одеса, 2022. 28 с. URL: <https://cutt.ly/swoMjboG>.

36. Методологія наукових досліджень. Тексти лекцій для студентів галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 – Економіка, освітньої програми «Економіка довкілля та природних ресурсів» денної форми навчання / Укладачі: Дерій Ж.В., Зосименко Т.І. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 113 с. URL: <https://cutt.ly/CwoBIQKL>.

37. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,4 Мбайт) / КНІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с. URL: <http://surl.li/ekqgo>.

38. Минькович-Слободяник О. В. Види правової політики України. *Часопис Київського університету права*. 2012. №2. С.21-24. URL: <http://surl.li/jegqe>.

39. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник/ Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с. URL: <http://mokin.com.ua/files/articles/62/61/mond.pdf>.

40. Морисон Р. Науковий текст: характеристика, види, структура, приклади. URL: <https://cutt.ly/o1TTRgD>

41. Мультимедійний підручник з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія». Національна академія внутрішніх справ URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/JD_book/lectures/kon_2.html

42. McKinney L. Юридичний текст: характеристика, структура та приклади. URL: <https://uk.warbletoncouncil.org/texto-juridico-16705>

43. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення навчальної дисципліни студентами спеціальності 081 «Право»// Укладач: Гладкий С.О., д.ю.н., професор, професор кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Полтава. 2016. 260 с. URL: <http://surl.li/jehxa>

44. Наука в Україні. URL: <https://cutt.ly/11TmgpA>

45. Наука як соціокультурний феномен. Одеський державний економічний університет. URL: <https://studfile.net/preview/5594017/>

46. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків : Право, 2017. 448 с. URL: <https://cutt.ly/two1knIx>.

47. Онлайн-курс «Наукова комунікація в цифрову епоху». URL: <https://cutt.ly/f1tmemk>

48. Павленко В. В. Проблемні ситуації: поняття і типи. *Нові технології навчання: Збірник наукових праць*/ Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. К. 2014. Вип. 83. 292 с. URL: <http://surl.li/jegne>

49. Пономаренко Я. І. Соціокультурний контекст формування особистості. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2012. № 1. С. 71-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2012_1_20

50. Павко А. Право як соціокультурний феномен. *Віче*. 2011. №13. С. 20-23. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILA=&_S21STR=viche_2011_13_9.

51. Пріоритети науково-технічної та інноваційної діяльності: триває перегляд законодавства. URL: <https://cutt.ly/11Tmxb8>

52. Савенко В. *Історіософський аналіз проблеми співвідношення права та закону в стародавній та античній періоди розвитку суспільства*. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2014. nr. 5(9). pp. 32-35. С.35. URL: <https://cutt.ly/gwo1romy>

53. Самсонов В. В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с. URL: <http://surl.li/jehdn>.

54. Сибірна Р. І. Сучасні підходи до проведення наукових досліджень у юриспруденції. *Право. Уа*. 2021. № 3. С.28-34. URL: <http://surl.li/jehmz>

55. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с. URL: <http://surl.li/bvobx>

56. Словник іншомовних слів. URL: <https://cutt.ly/GwoM8LVf>

57. Стадніченко О. О., Мацегора І. Л. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів: Навчальний посібник. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2009. 190 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/r/r84.pdf>

58. Сторожук Д. Онтологія правового прогресу через призму типології праворозуміння. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2018_2_17http://old.univer.km.ua/visnyk/1770.pdf.

59. Сутність права, функції, принципи та значення права. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/9583/>
60. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005. 208 с. URL: <https://cutt.ly/qwo1soep>
61. Підсумкові тести з дисципліни «Юридична деонтологія»: укладач доц. Халабуденко О.А.: Київський національний університет будівництва і архітектури. 2018 р. URL: <https://cutt.ly/Q9M6n1m>
62. Філософський енциклопедичний словник / [під гол. ред. В.І. Шинкарука]. К. Абрис, 2002. 742 с. URL: <http://surl.li/aanyub>
63. Хаустова М. Г. Ідеологічний складник правової системи в умовах її модернізації. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 1. С.74-77. URL: <http://surl.li/jegtww>
64. Царьова І. В. Сучасний український юридичний текст: лексико-дериваційна структура : Монографія. Дніпро : ЛІРА, 2020. 446 с. URL: <http://surl.li/jeicv>.
65. Цифровізація сучасних бізнес-процесів як вектор нової економічної політики. Збірник наукових праць. За заг. ред. О.В. Шаповалової. Северодонецьк: СМУ ім. В. Даля, 2019. 70с. URL: <https://cutt.ly/HwoBsiSC>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Вільна Енциклопедія (Wikipedia: The Free Encyclopedia). Наука. URL: <https://cutt.ly/S9ZUbEo>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
3. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/index.php>
4. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія. URL: <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm>.
5. Сайт «Бібліотека юриста». URL: <http://www.lawbook.by.ru/>.
6. Українська правнича фундація. URL: <http://www.ulf.com.ua/>.
7. Центр європейського і порівняльного права. URL: <http://www.eclg.gov.ua/>.
8. Центр розвитку українського законодавства. URL: <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>.
9. Офіційний сайт Суду ЄС. URL: <https://cutt.ly/R1TTHb3>
10. Офіційний сайт Європейського Суду з прав людини. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
11. «Ресурсний центр зі сталого розвитку». URL: <https://cutt.ly/B1TTHXyz>
12. Анкетування здобувачів щодо якості викладання дисципліни наявне в електронному курсі дисципліни «Опитування "Якість викладання дисципліни". URL: <https://cutt.ly/r1TR3SD>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні (14х4)	56
Індивідуальні завдання (проходження курсу, написання тез тощо)	4
Іспит	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності та вимог, вкладених у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату СНУ ім. В. Даля. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Здобувач може пройти певні онлайн-курси, пов'язані з курсом, на онлайн-платформах (Prometheus, Coursera тощо). За наявність сертифікату щодо повного проходження відповідного курсу можуть бути нараховані додаткові бали.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно та у повному обсязі. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної

оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. У разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) строки можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана факультету.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Заняття відбуваються відповідно до чинного розкладу (онлайн чи оффлан) із дотриманням норм, передбачених законодавством та іншими нормативними актами.

Під час занять здобувачі дотримуються правил етичної поведінки та норм локальних актів СНУ ім. В. Даля.

Під час контролю знань студенти забороняється використання мобільних пристроїв.

